

27 ส.ค. 2537

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน
: ศึกษาเฉพาะในโรงพยาบาลพลพลพยุหเสนา จังหวัดกาญจนบุรี

FACTORS RELATED TO GLYCEMIC CONTROL IN NON-INSULIN-DEPENDENT
DIABETES MELLITUS PATIENTS: A CASE STUDY AT PAHOLPOLPAYUHASENA
HOSPITAL, KANCHANABURI PROVINCE

อภินิพนธ์การ

จาก

“บัณฑิตมหาวิทยาลัย ม.มหิดล”

พจนานุกรม นามประดิษฐ์กุล

๒

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวิทยาการระบาด

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2536

ชื่อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน : ศึกษาเฉพาะในโรงพยาบาลมหาลพหลโยธินเสนา จังหวัดกาญจนบุรี

ผู้วิจัย ผกามาศ นามประดิษฐ์กุล

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาการระบาด)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

วิชัย รุ่งปิตะรังสี, พ.บ., M.Sc. (Med. Demog.)

สารรัตน์ สองใจสุทธ, พ.บ., Ph.D (Washington)

สง่า หนูอำรุง, พ.บ., ส.ม.

วันที่สำเร็จการศึกษา 13 ธันวาคม พ.ศ. 2536

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน ประชากรตัวอย่างในการศึกษานี้เป็นผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลินที่มารับบริการตรวจรักษาในคลินิกเฉพาะโรคเบาหวาน ที่โรงพยาบาลมหาลพหลโยธินจำนวน 250 ราย โดยเป็นผู้ป่วยที่ควบคุมเบาหวานไม่ได้จำนวน 88 รายและเป็นผู้ป่วยที่ควบคุมเบาหวานได้จำนวน 162 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้ป่วยตามแบบสอบถาม โดยทำการศึกษาระหว่างวันที่ 1 มิถุนายน 2535 ถึง วันที่ 8 ตุลาคม 2535

ผลการศึกษพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคือ

ปัจจัยด้านลักษณะประชากร เศรษฐกิจได้แก่ การเป็นโรคเบาหวานมานานกว่า 5 ปี โดยมีอัตราเสี่ยงเท่ากับ 1.52 (1.09<RR<2.11), รายได้มากกว่า 5000 บาทต่อเดือน 1.61 (1.16<RR<2.23) และการมีรายได้พอใช้ 1.63 (1.10<RR<2.42)

ปัจจัยด้านการปฏิบัติตัวในเรื่องการควบคุมอาหารได้แก่ การชอบรับประทานจุจิก โดยมีอัตราเสี่ยงเท่ากับ 1.44 (1.03<RR<2.01), เวลาที่รับประทานอาหารไม่แน่นอน 1.52 (1.08<RR<2.12), การรับประทานผลไม้หวานมากกว่า 2 ครั้งต่อสัปดาห์ 1.73 (1.12<RR<2.66), การไม่เลือกรับประทานอาหารเพื่อคุมเบาหวาน 2.04 (1.40<RR<2.96) การดื่มน้ำที่มีรสหวานมากกว่า 2 ครั้งต่อสัปดาห์ 2.08 (1.39<RR<3.13) และการใส่น้ำตาล ในอาหารที่รับประทาน 2.32 (1.44<RR<3.73)

ปัจจัยด้านการปฏิบัติตัวในเรื่องการออกกำลังกายพบว่า การไม่ออกกำลังกายมีความเสี่ยงเป็น 1.47 เท่าของคนที่ไม่ออกกำลังกาย (1.03<RR<2.09)

ปัจจัยด้านการรับประทานยาได้แก่ การรับประทานยามืดเวลาและรับประทานไม่ครบ ตามแพทย์สั่ง โดยมีอัตราเสี่ยงเท่ากับ 1.57 (1.11<RR<2.22), การขาดยาประมาณ 1 ครั้งต่อสัปดาห์ 2.05 (1.33<RR<3.17) และการขาดยามากกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์ 2.19 (1.49<RR<3.21)

ปัจจัยด้านจิตสังคมได้แก่ การมีเรื่องไม่สบายใจมากหรือปานกลาง โดยมีอัตราเสี่ยงเท่ากับ 1.65 (1.19<RR<2.28) และความเขื่อน้ำใจในการปฏิบัติตัวเพื่อควบคุมโรคเบาหวาน 1.69 (1.19<RR<2.41)

Thesis Title **Factors Related to Glycemic Control in Non -
Insulin Dependent Diabetes Mellitus Patients :
A Case Study at Paholpolpayuhasena Hospital,
Kanchanaburi Province**

Name **Pakamas Nampraditkul**

Degree **Master of Science (Epidemiology)**

Thesis Supervisory Committee

Vichai Rungpitarangsi, M.D., M.Sc.(Med. Demog.)

Sararat Yongchaiyudha, M.D., Ph.D.(Washington)

Sanga Bunamrung, M.D., M.P.H.

Date of Graduation **13 December B.E. 2536 (1993)**

ABSTRACT

The objective of this study was to analyze factors related to glycemic control in non insulin dependent diabetes mellitus patients. The population of this study were collected purposively from 250 diabetes patients (88 uncontrolable and 162 controlable blood glucose level) that attend diabetic clinic at Paholpolpayuhasena hospital. The data were collected by interviewing structured questionnaire and hospital record during June 1 to October 8, 1992.

The results of this study revealed that the factors that were significantly related to glycemic control were :

In demographic and economic factors were duration of diabetes more than 5 year with relative risk 1.52 (1.09<RR<2.11), incomes more than 5000 bahts per month 1.61 (1.16<RR<2.23) and adequate income 1.63 (1.10<RR<2.42).

In dietary behavior factors were found of nibbling between meals with relative risk 1.44 (1.03<RR<2.01), irregularity of mealtime 1.52 (1.08<RR<2.12), eating sweet fruits more than twice a week 1.73 (1.12<RR<2.66), not choose some food to control diabetes 2.04 (1.40<RR<2.96), drinking soft drink more than twice a week 2.08 (1.39<RR<3.13) and putting some sugar in food 2.32 (1.44<RR<3.73).

In exercise behavior factors were not practicing exercise enough risk than exercise (1.47, 1.03<RR<2.09).

In drug behavior factors were taken irregularity of medicine and lack of medicine with relative risk 1.57 (1.11<RR<2.22), lack of medicine about once a week 2.05 (1.33<RR<3.17) and more than once a week 2.19 (1.49<RR<3.21).

In psychosocial factors were having moderate to severe anxiety with relative risk 1.65 (1.19<RR<2.28) and boring about adherence 1.69 (1.19<RR<2.41).